Projekty aktivních sousedů zavedly účastníky do Jihočeského kraje

13.–15. května 2026

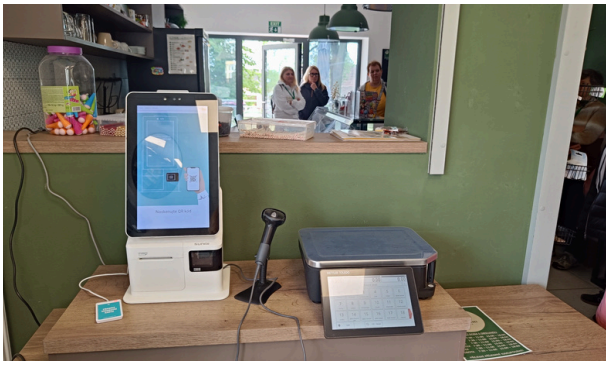
Jak zajistit dostupnost služeb v malé obci, zapojit děti do poznávání místní historie nebo dát nový život chátrajícím památkám? Odpovědi na tyto otázky hledali účastníci třídenní odborné exkurze s názvem "Projekty aktivních sousedů", která se ve dnech 13.–15. května 2026 uskutečnila v Jihočeském kraji.

Účastníci navštívili projekty na území místních akčních skupin Třeboňsko, Krajina srdce a Střední Povltaví a poznali **konkrétní výsledky podpory z Programu rozvoje venkova 2014–2020 (PRV) a Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období 2023–2027 (SP SZP)**. Cílem nebylo pouze představit úspěšně realizované projekty, ale především **ukázat, jak mohou aktivní obce, místní organizace a obyvatelé společně přispívat k rozvoji venkova**. Účastníci se seznámili s projekty zaměřenými na komunitní život, modernizaci veřejných služeb, vzdělávání, digitalizaci i záchranu kulturního dědictví.

Když obchod není jen obchodem

*V obci Pleše představili účastníkům projekt Sámošky pod Lipami, který reaguje na potřebu z**achovat dostupnost základních služeb i v menších venkovských sídlech**. Díky realizovanému projektu vznikl obchod se širokým sortimentem smíšeného zboží, který **kombinuje klasický prodej se samoobslužným provozem dostupným 24 hodin denně, 7 dní v týdnu**. Tento systém umožňuje obyvatelům nakupovat také mimo běžnou otevírací dobu. Pro vstup do samoobslužné části slouží karty systému CONTIO, které si mohou místní obyvatelé vyzvednout přímo v obchodě. Sámoška však plní mnohem širší funkci než jen zajištění každodenních nákupů. Její součástí je také možnost posezení u kávy a drobného občerstvení, a to nejen uvnitř, ale také na venkovní terase s výhledem do okolní krajiny. Právě tato část provozu přispívá k tomu, že se **obchod stal oblíbeným místem setkávání místních obyvatel. Projekt tak pomohl vyřešit problém s dostupností obchodu v obci a současně vytvořil prostor pro přirozené setkávání sousedů.** Ukazuje, že i menší venkovská obec může díky vhodně zvolenému řešení zajistit důležitou občanskou vybavenost, nabídnout obyvatelům větší flexibilitu při nakupování a podpořit komunitní život. Významným přínosem je také možnost provozovat obchod nezávisle na otevírací době běžných prodejen velkých obchodních řetězců.*

Místní historie jako příležitost pro vzdělávání i cestovní ruch

Zajímavý příklad zapojení dětí do rozvoje obce nabízí Historická stezka Chlumem, která byla na jaře 2025 otevřena v Chlumu u Třeboně. Její vznik iniciovala Základní škola Chlum u Třeboně ve spolupráci s městysem a za podpory **Místní akční skupiny Třeboňsko o. p. s**. (MAS Třeboňsko) prostřednictvím projektu Malý LEADER. Na šesti zastaveních představuje osobnosti spojené s historií obce a jednotlivými místy. Návštěvníci se tak mohou seznámit například s básníkem Františkem Hrubínem, Mikulášem Ruthardem, Ferdinandem d'Este nebo hudebníkem Dušanem Vančurou.

Na přípravě stezky se významně podílel školní parlament. Žáci vyhledávali informace o historických osobnostech a místech, zpracovávali medailonky a připravovali fiktivní rozhovory, které následně sami namluvili. Zapojili se také do návrhu informačních tabulí, loga i doprovodné hry. O rozsahu jejich práce svědčí celkem 34 schůzek školního parlamentu a více než 200 hodin věnovaných přípravě projektu. Součástí stezky jsou také webové stránky, které nabízejí podrobnější informace o jednotlivých osobnostech, jejich fiktivní rozhovory a interaktivní hru. Dostupné jsou rovněž v angličtině a němčině.

Žáci místní základní školy v Chlumu se podíleli na vzniku stezky.

Prezentace Místní akční skupiny Střední Povltaví a představení projektů.

Prezentace projektů a sdílení zkušeností v rámci exkurze.

Financováno Evropskou unií
Ministerstvo zemědělství
SZIF STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND

Záchrana historických objektů a jejich nové využití

Barokní dvůr Borotín je příkladem dlouhodobé obnovy kulturní památky, při níž se daří spojovat záchranu historických budov s jejich novým využitím. Obnova areálu začala v roce 2010. Významnou etapou oprav byla **záchrana ovčína ze 16. století**, která zahrnovala obnovu kamenných kleneb, krovu, střechy a historických omítek i dodatečné statické zajištění budovy. Na tyto práce navázalo **zpřístupnění muzejní expozice věnované historii statku, hradu Borotín a okolního regionu**. V roce 2024 bylo otevřeno **podkroví určené pro výstavy a kulturní akce**. V roce 2025 byla například obnovena **střecha jižní stodoly**, která má v budoucnu sloužit pro koncerty, divadelní představení a další společenské akce. Obnova areálu byla realizována postupně za podpory několika finančních zdrojů. Na jednotlivé etapy přispěl Program rozvoje venkova prostřednictvím **MAS Krajina srdce, z. s.** (MAS Krajina srdce), Jihočeský kraj i Fondy EHP a Norska.

Podobný příběh představuje **Vildův mlýn v Jistebnici**. Historickému objektu, který byl v roce 2017 určen k demolici, pomohli místní obyvatelé a Spolek Sedlecká najít novou budoucnost. Díky postupné obnově **dnes mlýn slouží jako komunitní a kulturní centrum**. Významným krokem bylo vybudování sociálního zázemí, které umožnilo objekt lépe využívat pro setkávání dobrovolníků a pořádání kulturních akcí. Součástí návštěvy Jistebnice byl také kostel sv. archanděla Michaela, kde byla představena modernizace elektroinstalace a osvětlení. Projekt přispěl k bezpečnějšímu provozu historické stavby a k lepšímu osvětlení jejího interiéru i vnějšího pláště.

Barokní dvůr Borotín ukazuje, jak lze kombinací dotačních zdrojů postupně zachraňovat historické objekty a současně vytvářet zázemí pro muzejní, kulturní a společenské aktivity v regionu.

Návštěva Vildova mlýna v Jistebnici, příkladu záchrany historického objektu a jeho proměny v prostor pro komunitní a kulturní život.

Místní akční skupiny propojují rozvoj území se sociální pomocí

Prezentace MAS Třeboňsko představila vedle projektů na podporu obcí a místního rozvoje také aktivity zaměřené na regionální producenty. Místní akční skupina Třeboňsko představila značku Produkty Třeboňska, která pomáhá zviditelňovat místní výrobce a jejich produkty. Součástí programu byla prezentace producentů a ochutnávka regionálních výrobků. V Táboře představila MAS Krajina srdce **projekty zaměřené na sociální pomoc a podporu lidí v obtížné životní situaci**. Konkrétním příkladem je Šatník Tábor, který od svého otevření v prosinci 2022 do konce roku 2024 využilo 969 klientů. Nabízí oblečení, obuv a další potřebné věci a ve spolupráci s Potravinovou bankou Jihočeského kraje zajišťuje také potravinovou pomoc. Místní akční skupina se zároveň věnuje psychosociální podpoře lidí se zdravotním postižením a pomáhá seniorům v menších obcích. Oba příklady ukázaly konkrétní podobu činnosti místních akčních skupin – od podpory místních výrobců a propagace regionálních produktů až po přímou pomoc lidem, kteří ji potřebují.

Financováno Evropskou unií
Ministerstvo zemědělství
SZIF STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND

Podpora podnikatelů a obcí v praxi

Závěrečný den exkurze představil předseda MAS Střední Povltaví Pavel Hroch **projekty realizované s podporou PRV a SP SZP zaměřené na rozvoj podnikání a zlepšení technického zázemí**. Mezi navštívenými projekty byla kamenická dílna Kamenictví Novotný spol. s r. o. v Milevsku. Na projekt Technické vybavení kamenické dílny získala společnost z Programu rozvoje venkova dotaci ve výši 216 000 Kč. Investice podpořila modernizaci technického zázemí podniku a jeho řemeslnou činnost. Dalšími příklady bylo **pořízení nákladního vozidla** s hákovým nosičem kontejnerů pro město Milevsko a čelního nakladače pro podnikatelskou činnost. Dalšími představenými projekty bylo pořízení nákladního vozidla s hákovým nosičem kontejnerů pro město Milevsko a čelního nakladače pro podnikatelskou činnost. Nákladní vozidlo umožňuje efektivnější manipulaci s kontejnery a jejich přepravu, což usnadňuje zajišťování provozních a údržbových činností ve městě. **Čelní nakladač** zase rozšiřuje technické možnosti podnikatelského provozu a usnadňuje manipulaci s materiálem. Oba projekty tak představují praktické využití dotační podpory pro pořízení techniky, která pomáhá zvládat každodenní pracovní úkoly a zvyšovat provozní efektivitu.

Sdílení zkušeností jako největší přínos

Třídenní exkurze nabídla **konkrétní příklady úspěšných projektů**, které vznikly díky spolupráci obcí, místních akčních skupin, škol, spolků a podnikatelů. Největším přínosem bylo sdílení zkušeností přímo v místech realizace, inspirace pro další projekty a poznání praktických řešení místních potřeb. Exkurze potvrdila, že základem rozvoje venkova jsou nejen dotační možnosti, ale především aktivní lidé a jejich vzájemná spolupráce.

Projekty ukázaly, jak může dotační podpora pomoci podnikatelům při modernizaci vybavení a obcím při zajišťování praktických provozních potřeb.

Ing. Marcela Synková, krajský koordinátor CSV pro Ústecký a Karlovarský kraj

Projekty aktivních sousedů připravila Celostátní síť pro venkov ve spolupráci s MAS Krušné hory o.p.s.

Vše o akci

Ministerstvo zemědělství | Oddělení Celostátní sítě pro venkov a technické pomoci |
Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1 – Nové Město | mze.gov.cz/venkov

Státní zemědělský intervenční fond | Oddělení řízení CSV a jejích regionálních aktivit |
Ve Smečkách 801/33 | 110 00 Praha 1 – Nové Město | csv.cr@szif.gov.cz | szif.gov.cz/cs/venkov

Státní zemědělský intervenční fond | Oddělení řízení CSV a jejích regionálních aktivit |
Masarykova 19/275 | 400 01 Ústí nad Labem | marcela.synkova@szif.gov.cz | 731 536 323

Financováno Evropskou unií

Ministerstvo zemědělství

SZIF STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND